

Основна школа

„НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ“

11070 Нови Београд, Луја Адамича 4, телефон централа 2601-295, факс 2605-758
ПИБ: 102041629 ■ Матични број: 07029667 ■ текући рачун: 840-1566660-89
www.osnovnaskola.edu.rs e-mail: direktor@osnovnaskola.rs

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

**ЗА ПЕРИОД ОД ШКОЛСКЕ 2022/23
ДО ШКОЛСКЕ 2026/27. ГОДИНЕ**

Нови Београд, јун 2022.

САДРЖАЈ:

Уводни део.....	4
1. Полазне основе рада	6
1.1 Законска документа	6
1.2 Назив, врста, начин реализовања школског програма, трајање и језик на коме се програм остварује	8
1.3 Начела израде школског програма	8
1.4 Сврха, циљеви и задаци школског програма	9
1.5 Стандарди образовања	10
1.6 Исходи образовања.	10
2. Програм културних активности школе.....	12
3. Програм школског спорта и спортских активности.....	15
4. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања.....	17
5. Програм ваннаставних активности.....	23
6. Програм професионалне орјентације.....	36
7. Програм здравствене заштите.....	37
8. Програм социјалне заштите ученика.....	38
9. Програм заштите животне средине.....	39
10. Програма сарадње са локалном самоуправом.	41
11. Програм основна безбедности на раду	43

12. Програм сарадње са породицом.	44
13. Програм излета, екскурзија и наставе у природи	45
14. Програм школске библиотеке.....	46
15. Програм рада продуженог боравка.	49
16. План транзиције.	51
17. Програм рада одељењског старешине	54
18. Програм развоја инклузивне културе.	55
19. Ученичке организације.....	60
20. Програм увођења приправника у посао и рад волонтера.	62
21. Програм стручног усавршавања запослених.....	64

УВОДНИ ДЕО

Представљање школе

Назив школе:	Основна школа „Надежда Петровић“
Адреса:	Луја Адамича 4
Контакт подаци школе:	
– Телефон/факс:	<u>011/2601-295</u>
– Званични мејл школе:	<u>direktor@osnovnaskola.rs</u>
– Сајт:	<u>https://www.osnovnaskola.edu.rs/</u>
ПИБ:	1020416
Име и презиме директора школе:	Ивана Стјепановић
Датум оснивања школе:	1956. године
Датум прославе Дана школе:	12 . октобар

Основна школа „Надежда Петровић“ је са радом је почела 1956. године под називом "Жикица Јовановић Шпанац". До 1964. године настава се одвијала у згради садашње IX гимназије, а те године је добила нову зграду у улици Луја Адамича број 4 и од тада па до данашњих дана настава се одвија у том простору.

Априла 2003. године Школа је променила име у ОШ "Надежда Петровић".

Школа покрива простор месне заједнице "Пионир".

У току школске 2020/2021. почело се са применом новог Школског развојног плана у коме је основни задатак унапређење додатне подршке ученицима којима је то потребно, унапређење вредновања постигнућа ученика, развој дигиталне наставе и електронског портфолиа ученика, унапређење постигнућа ученика на завршном испиту и унапређење квалитета наставног процеса. Примена ових мера унапређења се највише одразила на резултате који су ученици последње две године постигли на Завршном испиту.

Школа користи ЕС дневник који је постао редовна пракса.

У школском дворишту испед школе постављена је нова расвета.

С обзиром на то да су претходне две школске године биле специфичне због епидемије корона вируса, организација рада школе се усклађује са мерама заштите и Стручним упутствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, према коме се настава прилагођава тренутној епидемиолошкој ситуацији.

У школи увек постоји довољан број маски за ученике и остале посетиоце и запослене. На улазу у школу је постављена дезобаријера.

Број ученика варира између 470 и 520, при чему је број ученика по одељењима и групама од 19 до 30, у складу са Правилником о формирању одељења.

На богатом путу својих образовних, културних и васпитних прегнућа школа је оправдала своју намену и истакнуто место у школству Србије. У њеним аналима увек су остајале будућим генерацијама драгоцене поруке и примери озбиљног рада и лепих постигнућа. Школа је временом постала савремена институција која иде у будућност чврсто ослоњена на вредност које је достигла у периоду које је иза нас.

Резултатима своје праксе, низом новина у раду, које су добила највиша друштвена и стручна признања, школа је на најбољи начин нашла своје место у преображајима нашег друштва корачајући у савремену школу.

Бројни успеси на такмичењима знања и на спортским теренима обележила су успон ове школе, а постигнућа њених наставника и ученика донела су школи и бројна друштвена признања и углед.

За успехе постигнуте у васпитно-образовном раду Школа је 20. октобра 1970. године добила Доситејеву награду.

Три године уназад Школа постиже најбоље резултате на завршном испиту у општини Нови Београд и налази се међу прве три школе.

Специфичност школе се огледа у организовању програма продуженог боравка у школи, целодневне наставе, учешћу у бројним пројектима, константним спортским успесима и учешћу великог броја ученика на такмичењима.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

1.1 Законска документа:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 27/18 (II) – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21)
2. Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 129/21, 129/21 - др. закон) – члан 23, члан 27. и члан 28.
3. Правилник о програму наставе и учења за основну школу, објављеног у "Сл. гласнику – РС – Просветном гласнику" број 88/17, 27/18-др. закон, 10/19 од 27.5.2019. године;
4. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10 од 14. 12. 2017. године);
5. Правилник о допуни Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања 1/19;
6. Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 3/19);
7. Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 16/18 и 3/19 од 26. 5. 2021.);
8. Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС Просветни гласник“, бр. 5/21);
9. Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања, објављен у („Сл. гласнику-РС-Просветном гласнику број 5/19);
10. Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС-Просветни гласник“, бр. 6/20);
11. Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Сл. гласнику-РС-Просветном гласнику број 11/2019);
12. Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 6/20);
13. Правилник о изменама и допунама Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању и звању наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. Гласник РС“ бр. 48/18);
14. Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и ескурзије у основној школи („Сл. гласник РС, бр. 30/19);
15. Посебан протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама - Београд 2007. године;
16. Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насеље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 46/19);
17. Правилник о изменама и допунама Правилника о Протоколу поступања у установи у одговору на насеље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 104/20);
18. Правилник о изменама и допунама Правилника о Протоколу поступања у установи у одговору на насеље, злостављање и занемаривање („Сл. гласник РС“, бр. 107/20);
19. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса – српски, математика, природа и друштво – (Сл. гласник Просветни преглед бр. 5 од 7. 06.2011. године);
20. Правилник о стандардима квалитета рада установа („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/18).

21. Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2019 од 17. 5. 2019. године);
22. Правилник о ближим условима организовања целодевне наставе и продуженог боравка („Службени гласник РС, бр. 77/2014);
23. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику („Сл. гласник РС“ бр.63/10);
24. Правилник о ближим упуштвима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Сл. гласник РС“ бр.76/10);
25. Правилник о ближим упуштвима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, бр. 74/2018);
26. Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања („Пр. гласник“ бр. 5/2010);
27. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања (Сл.гласник - Просветни гласник РС -5/1);
28. Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновање наставе на даљину у основној школи "Службени гласник РС", број 109 од 21. августа 2020.

Интерна документа школе:

1. Статут основне школе „Надежда Петровић“ – Нови Београд
2. Развојни план 2020-2025.
3. Извештаји о самовредновању 2018, 2019, 2020, 2021. године

1.2. Назив, врста, начин реализовања школског програма, трајање и језик на коме се програм остварује

Основно образовање и васпитање у основној школи остварује се на основу Школског програма.

Школски програм је основни документ школе који се припрема на основу дефинисаног наставног плана и програма. Школским програмом обезбеђује се остваривање наставних планова и програма и потреба ученика и родитеља, школе и локалне заједнице и заснован је на реалним потенцијалима Школе. Школски програм садржи планиране активности и начине рада којима се постиже остваривање циљева и задатака образовања на начин да се промовише интелектуални, лични, друштвени и физички развој ученика. Уз активности које обезбеђују реализацију прописаних наставних планова и програма, Школски програм садржи и активности у оквиру ваннаставних и ваншколских садржаја по којима се школа препознаје. У планирању Школског програма полазиште нам чине интереси ученика, родитеља и локалног окружења у коме школа живи и ради. Такође, у планирању смо водили рачуна о стварању једнаких услова за квалитетно образовање свих ученика планирајући индивидуализован приступ у раду са ученицима, бригу за безбедност свих ученика и радника школе, бригу о доступности и условима за стицање и развијање различитих вештина, умења и знања свим ученицима и наставницима.

Школски програм Основне школе „Надежда Петровић“, Нови Београд (у даљем тексту: Школски програм) припремио је Стручни актив за развој школског програма, кога чине сви наставници разредне, предметне наставе и педагог школе.

Школски програм доноси и усваја Школски одбор на основу Закона о основама система образовања и васпитања.

Школски програм је документ на основу којег се остварује Развојни план и укупан образовно-васпитни рад у Школи. Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад.

Школски програм се реализује кроз разне видове наставе и активности, а у случају пандемије (Ковид 19) и варадног стања уз примену информационих технологија и платформи за учење на даљину Гугл учионици и сходно Оперативном плану који се ради на основу Правилника о посебном програму образовања и васпитања.

Школски програм важи од 1.9.2022. до 1.9.2027. године.

Школски програм остварује се на српском језику.

1.3. Начела израде школског програма

- 1) усмереност на процесе и исходе учења;
- 2) заснованост на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавање узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонтална и вертикална повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовање индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
- 6) заснованост на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавање искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијање позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог

- живота;
- 9) коришћење позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
 - 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

1.4. Сврха и циљеви школског програма

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву. Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви основног образовања и васпитања:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celoviti развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

1.5 Стандарди образовања

Стандарди образовања и васпитања дефинисани су чланом 10 Закона и представљају скуп норми на основу којих се врши процена квалитета у систему образовања и васпитања, и то:

- 1) стандарди постигнућа ученика;
- 2) стандарди квалитета рада установе
- 3) стандарди квалитета учбеника;
- 4) стандарди компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника;
- 5) стандарди компетенција директора.

Стандарди постигнућа ученика за основну школу, ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОБРАЗОВАЊА објављени су у Правилнику о образовним стандардима за крај првог циклуса – српски, математика, природа и друштво – (Сл. гласник Просветни преглед бр. 5 од 7. 06.2011. године)

1.6. Исходи образовања и васпитања

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања. Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања. Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

- 1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;

- 2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
- 3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
- 4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) зна како да учи;
- 7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
- 9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
- 10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;
- 12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;
- 14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;
- 15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

2. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Циљеви програма су:

- развијање креативних капацитета ученика, промоција и афирмација ученичких и школских постигнућа повезивање живота у школи са ширим окружењем
- навикавање ученика на активно учешће у друштвеним активностима
- презентација школе
- развој међупредметних компетенција
- мотивисање родитеља на активно учешће у рад школе
- едукација ученика и родитеља различитим темама.
- осмишљавање и планирање културних и спортских активности у току школске године;
- координација и припрема за реализацију активности у оквиру различитих планираних садржаја;
- организовање и реализација предвиђених активности у складу са месечним и годишњим планом реализације.

У области културне и јавне делатности школе биће организоване приредбе и то: поводом Дана школе, Дана Светог Саве, пријема нових првака, поводом завршетка школе ученика VIII разреда. Програме за приредбе поводом пријема првака припремиће млађи разреди. Носиоци активности су руководиоци актива учитеља. План, припрему и организацију осталих приредби вршиће Комисија за културну и јавну делатност коју формира директор школе на почетку школске године.

У току године биће организоване најмање две ликовне изложбе. Задужени су наставници ликовне културе и учитељи.

Хор старијих разреда учествоваће на одговарајућим јавним наступима поводом Дана школе и значајним јубилејима везаним за друштвену средину.

У другом полугодишту се са ученицима првог циклуса организује Ускршњи вашар.

У току школске године се организује Дан науке радионичког карактера. Радионице воде професори разредне и наставници физике, хемије, биологије, географије.

За Нову годину и Осми март биће организоване две продајне изложбе честитки ученика првог циклуса.

Ред број	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	ДАТУМ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
1.	Почетак школске године и приредба за прваке (обележавање почетка школовања)	Септембар	Организовање приредбе за ученике и свечана прозивка првака	Учитељи ученика првог разреда
2.	Светски дан музике	Октобар	Извођење композиција и слушање музике великана	Наставници разредне наставе и музичке културе
3.	Обележавање Дана школе		Извођење припремљених садржаја Извођење пригодног мултимедијалног програма и поставка изложбе	Директор, наставници разредне наставе, наставник музичке културе, наставник ликовне културе
4.	Пријем првака у Дечји савез		Свечани пријем	Руководилац Дечјег савеза, наставници разредне наставе
5.	Државни празник: Дан примирја у I светском рату	Новембар	Предавање за ученике	Наставник историје, предметни наставници на првом часу
6.	Читалачка значка	Децембар	Свечано уручивање и обавештење за ученике	Библиотекар школе
7.	Прослава школске славе – Св. Саве	Јануар	Организовање приредбе у част Светог Саве, организовање ликовне изложбе у част Светог Саве, Читање литерарних састава на тему, Припрема презентација са историјским подацима	Наставници историје, српског језика, музичке културе, ликовне културе и разредне наставе

8.	Државни празник - Срећење и школски распуст	Фебруар	Предавање за ученике	Наставник историје, предметни наставници на првом часу
9.	Дан Новог Београда	Април	Упознавање са историјским чињеницама о Новом Београду, организација ликовне изложбе	Наставник историје, наставник ликовне културе и наставници разредне наставе
10.	Ускршњи празник		Организација Ускршњег вашара и продајне изложбе јаја	Наставници разредне наставе
11.	Тематски дан: Здрава планета (Светски Дан планете земље)		Организација радних акција и изложбе, радионица за рециклажу	Наставници географије, биологије, разредне наставе
12.	Недеља науке „Од пећине до звезда”	Мај	Организација радионица	Наставници физике, географије и биологије
13.	Манифестација "У сусрет пролећу"		Организација спортских турнира и ликовне изложбе	Наставници разредне наставе и физичког и здравственог васпитања
14.	Смотра ученичког стваралаштва		Презентације, изложбе, представе...	Руководиоци секција
15.	Лукићеви дани		Слање одабраних песничких радова ученика	Наст. Српског језика
16.	Предавање за родитеље	Током године	Организација предавања/трибина за родитеље	Педагог, одељењске старешине, предметни наставници, директор

3. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Циљ програма школског спорта и спортских активности је развијање физичких способности, спортскотехничко образовање и повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом.

Задаци програмасу:

- Стимулисање телесног развоја повећањем снаге мишића и даљем развоју способности;
- Утицање на развој моторичких способности, а посебно на развој брзине, координације, гipкости и експлозивне снаге;
- Развијање зглобномишићне (кинетичке) осетљивости које се манифестују свесним и самосталним управљањем својим кретањем;
- Повезивати моторичке задатке у целину, али без стварања крутих моторичких аутоматизма;
- Задовољавати потребе за афирмацијом, али и сузбијати тенденције процењивања властитих способности услед недовољно развијене самокритичности ученика и ученица;
- Задовољавати потребе ученика и ученица за групном идентификацијом која у знатној мери убрзава процес социјализације личности;
- Развијати способности за посматрање, доживљавање и стварање естетских вредности (лепотакретања, лепота спортске игре и лепота природе);
- Уводити ученике у организовани системприпрема за игре, сусрете и манифестације.

Уместо спортских активности Министарство спорта и омладине увело је трећи час физичког и здравственог васпитања као обавезни који ће бити посвећен спортовима за које се изјасне ученици.

Активности и начин реализације	Носиоци активности	Учесници	Временски оквир
Крос РТС - Такмичење у трчањусвихузраста	Наставници физичког и здравственог васпитања, учитељи	Министарство просвете, ученици.	Септембар
Спортске активности у оквиру прославе Дана школе - турнир	Наставници физичког и здравственог васпитања, учитељи	ученици.	Октобар
Недеља спорта у оквиру манифестације "У сусрет пролећу" - такмичење у спортовима	Наставници физичког и здравственог васпитања, учитељи	ученици	Мај, друго полугодиште
Јесењи крос - такмичење у трчању свих узраста	Наставници физичког и здравственог васпитања, учитељи	ученици	Октобар новембар

Такмичење у спортовима - турнир: -рукомет -одбојка -мали фудбал -кошарка -атлетика	Наставници физичког и здравственог васпитања	ученици	Октобар децемба јануар февруар март
Пролећни крос - трчање ученика свих узраста	Наставници физичког и здравственог васпитања, учитељи	ученици,	Март, април
Атлетика - такмичење	Наставници физичког и здравственог васпитања	ученици	Мај
Обавезне физичке активности - шетња кроз шуму	Наставници физичког и здравственог васпитања	ученици	током године

4. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Циљ програма

Стварање безбедног окружења, неговање атмосфере сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Задаци:

- обучавање ученика за развијање социјалних вештина и ненасилног решавања конфликта у оквиру редовне наставе и ваннаставних активности (формирање вршњачког тима за ненасилно решавање конфликта и организовање обуке),
- стална комуникација са родитељима, институцијама и локалном заједницом на отклањању ризика за појаву насиља,
- развијање и примена процедура поступања у случајевима насиља,
- примена правила понашања,
- превентивни рад са ученицима,
- рад Тима за превенцију насиља
- унапређивање рада унутрашње и спољашње заштитне мреже.
- стално стручно усавршавање наставника
- обука ученика - превентивне активности за спречавање дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, у оквиру часова одељењског старешине и предавања за родитеље

Сврха Посебног протокла

- Уређују се интерни поступци унутар система и појединачних установа;
- Разрађује се интерни поступак у ситуацијама сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- Оквир је за превентивне активности и води ка унапређењу стандарда за заштиту деце/ученика;
- Намењен је деци, свим запосленима у образовно-васпитним установама, родитељима и другим релевантним појединцима и институцијама које су укључене у превенцију и решавање проблема насиља.

Програм заштите деце/ ученика од насиља, сачињен је на основу и у складу са протоколом поступања у установи и одговору на насиље, злостављање и занемаривање, као и Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности .

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

По протоколу превентивне мере установа креира на основу увида и података о :

- учесталости инцидентних ситуација и броја пријава насиља
- заступљености различитих врста насиља
- броју повреда
- сигурности објекта и дворишта
- процени реализованих обука за запослене и потребе даљег усавршавања
- броју и ефектима реализованих акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ
- степену и квалитету укључености родитеља у живот и рад установе и друго.

У складу са тим школа организује програм Заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за наредну школску годину.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика; родитеља и детета, односно ученика; родитеља и запосленог; ученика и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на дете, ученика, запосленог или родитеља.

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Да би интервенција у заштити ученика била планирана и реализована на најбољи начин, неопходно је узети у обзир следеће критеријуме:

- да ли се насиље дешава или постоји сумња на насиље
- где се дешава – да ли се дешава у установи или ван ње
- ко су учесници насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације
- облик и интензитет насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације
- на основу ових критеријума врши се процена нивоа ризика за безбедност детета и одређују поступци и процедуре.

У складу са проценом нивоа ризика и законском регулативом доноси се одлука о начину реаговања :

- случај се решава у установи
- случај решава установа у сарадњи са другим релевантним установанма
- случај се прослеђује надлежним службама.

ИНТЕРВЕНЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

Дискриминација у области образовања и васпитања уређена је Законом, а ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације прописани су Правилником и обавезују све учеснике у образовном и васпитном процесу на дужност поштовања те забране и уздржавања од свих аката чињења или нечињења који могу да доведу до кршења исте.

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од:

- 1) узраст учесника у образовању;
- 2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања;
- 3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање;
- 4) последица дискриминаторног понашања.

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања учесника у образовању према наведеној матрици, место и време извршеног понашања утичу на избор врсте мере и активности које се предузимају у интервенцији.

Када се дискриминаторно понашање догоди ван простора установе, у било које време, а од стране учесника у образовању, установа предузима мере појачаног васпитног рада, без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Уколико се дискриминаторно понашање догоди у простору установе у време образовно-васпитног рада и других активности, предузимају се мере појачаног васпитног рада, покреће, води и окончава васпитно-дисциплински поступак, у роковима и на начин утврђен Законом.

Елементи матрице јесу:

- 1) узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља тим за заштиту, полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лицу према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

- (1) када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (детедете, ученик-ученик, одрасли-одрасли), као и млађег према старијем, квалификује се као први ниво;
- (2) када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем лицу, квалификује се као други ниво;

(3) када група учесника у образовању дискриминаторно понаша према лицу или другој групи, квалификује се као трећи ниво.

2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на исто лице, односно лица са сличним или истим личним својствима (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације. Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање лица или групе лица, односно поступање установе,

њених органа или тела које је засновано на повређивању личних својстава лица или групе лица, а продужена - која се чине у дужем временском периоду према истом лицу или групи лица.

3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање

Узнемиравање и понижавајуће поступање јесте изговарање речи, односно слање писаних порука или предузимање радњи према лицу или групи лица на основу којих се посредно и са сигурношћу може закључити да вређају њихово достојанство на основу личног својства, проузрокују осећај понижености, узнемирености или одбачености, шири страх или непријатељство, односно ствара понижавајуће и увредљиво окружење.

Ако узнемиравање и понижавајуће поступање удружено врши група или се оно понавља, односно дуже траје, овакво дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација другог нивоа.

Ако је узнемиравање и понижавајуће поступање изазвало страх или непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење по дискриминисано лице или је довело до искључивања или одбацивања лица или групе лица, дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација трећег нивоа.

4) последица дискриминаторног понашања

Када дискриминаторно понашање доводи или потенцијално може да доведе до угрожавања физичког, односно психичког здравља учесника у образовању, тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Уколико је у интервенцију на понашање укључена спољашња заштита (здравствена служба, установа социјалне заштите, полиција, Министарство, надлежна школска управа Министарства, јединица локалне самоуправе, Повереник, правосудни органи и др.) тим за заштиту га увек квалификује као трећи ниво дискриминације.

Покренут прекршајни или судски поступак, не утиче на предузимање интервентних мера и активности.

Праћење примене Посебног протокола је у надлежности просветне инспекције и службе стручно-педагошког надзора.

Школа је развила модел интерне заштитне мреже у случајевима насиља међу ученицима коју је примењивала и наставиће да примењује.

ТЕМЕ КОЈЕ СЕ НАЈЧЕШЋЕ ОБРАЂУЈУ У ШКОЛИ

Динамика	Садржај	Носиоци активности
Септембар	Значење појмова дискриминација, насиље, злостављање, занемаривање и упознавање са процедуром ако се деси насиље (I-VIII); Дружење и другарство – право или лажно (I и VI); Шта је солидарност? (I); Хуманост на делу (II); Упознавање родитеља са програмом рада заштите ученика од насиља и значењем појмова дискриминација, насиље, злостављање, занемаривање (подела рекламног материјала, родитељски састанци); VII и VIII разред: Насиље међу децом; Агресивност и како је сузбити?; Притисак вршњака; Развијање и јачање личне контроле; Обука: "Чувам те" - запослени, родитељи, ученици	Одељењске старешине Тим за заштиту ученика од насиља
Октобар	Избор и едукација ученика за конструктивно решавање конфликта (V - VIII); Вршњачко насиље- презентација и разговор са ученицима (V, VI); Зашто је толеранција добра и које су њене границе (VIII);	Педагог Одељењске старешине Тим за заштиту ученика од насиља
Новембар	Развој солидарности (IV); Развијање толеранције међу друговима; Ко сам све ја? (радионица VI); Умеће комуникације; Како ме други виде? (VII);	Одељењске старешине Тим за заштиту деце од насиља
Децембар	Случајеви лошег и доброг понашања у школи и ван ње (II); "У туђим ципелама" (радионица 1. раз)	Одељењске старешине
Јануар	Интернет и видео игрице - зависност (V,VI, VII); Дигитално насиље (I-VIII); Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа 4. и 6. разред..	Одељењске старешине Тим за заштиту деце од насиља
Фебруар	Израда паноа посвећеног заштити деце од насиља; Филм: Посматрачи (VII, VIII); Превенција и заштита деце од трговине људима (4. и 6. разред);	Педагог Одељењске старешине Тим за заштиту деце

		од насиља
Март	Шта је то што ме вређа (III); Помозимо другу (IV); VIII разред: Психолошки притисак на појединца кроз групу; Верске секте и њихово дејство на младе (педагог и вероучитељ); Разговор о вршњачком насиљу (VII,VIII);	Одељ. Старешине Педагог Тим за заштиту ученика
Април	Како поштовати себе и друге (IV); Третман вршњачког насиља кроз драмску форму (VI-VIII);	Одељ. Старешине Тим ЗУ
Мај	Здрав човек као нормалан члан друштва (II); Конфликт и мир (VII)	Одељењске старешине
Током године	Помоћ ученицима у стицању увида у персоналне проблеме и указивање на могуће начине њиховог решавања Интервентне активности: поступање по корацима предвиђеним Посебним протоколом, прикупљање информација и организација консултација у установи и процена нивоа ризика за безбедност ученика; Сарадња са одговарајућим службама; Предузимање мера: брзо и ефектно деловање, правовремена реакција и праћење и процењивање ефеката предузетих мера у заштити ученика - индивидуално-саветодавни рад са ученицима који су актери у ситуацијама насиља (жртве, починиоци насиља), праћење и вредновање врста и учесталости насиља и дискриминаторног понашања; Укључивање у друштвено користан рад: истраживачки радови, потенцирање групних активности, драмско изражавање, писање састава на тему, самоанализа кроз упитник; Рад са децом која врше насиље – организовање појачаног васпитног рада. Организовање подршке ученицима који трпе или су претрпели неки облик насиља; Оснаживање деце посматрача за конструктивно реаговање кроз рад оз, ученичког парламента и стручних и управних органа школе; Континуирано евидентирање случајева насиља и дискриминације; Евидентирање учесталости броја вdp против ученика и dp против запослених;	Тим за заштиту ученика од насиља Педагог, Директор Одељ.старешине Предметни наставници

Школа је урадила детаљан Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања који је прилог овом документу. У овом програму су детаљно разрађени сви поступци у ситуацији насиља, задужене особе, начини на који се примењују интервентне и превентивне мере, као и облици насиља који постоје.

5. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује ваннаставне активности ученика у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта, и то на принципима:

- слободног и добровољног опредељења ученика,
- активног учешћа ученика у организовању рада
- активног учешћа ученика у програмирању садржаја и метода рада,
- активног учешћа ученика у анализи остварених резултата,
- диференцираног приступа ученицима.

Школа ће посебну пажњу посветити формирању и раду музичке и драмске групе ученика, школског листа.

Свака секција ради по утврђеном плану и програму, а евиденција о раду води се у посебним дневницима. Распоред слободних активности јасно се ставља на увид ученицима. По правилу, слободне активности се остварују једном недељно.

Циљ слободних активности је подстицање и проширивање интересовања ученика за одређену област, као и развој њихових склоности и способности у функцији професионалног опредељивања.

Теме које се обрађују у оквиру слободних активности могу да буду преузете из програма додатне наставе, уз могућност корекције у складу са наставниковом проценом и на основу ученичких интересовања.

Облици рада у оквиру слободних активности могу да буду разноврсни: израда и презентација ученичких пројеката, обрада интересантних тема у виду предавања и презентације наставника или предавача по позиву, заједнички рад ученика у поступку обраде актуелних тема, организоване кратке стручне екскурзије, неформална мини-такмичења кроз квизове знања, израда једноставних модела и уређаја, самостални експерименти, изложбе, представе и сл.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ РЕАЛИЗУЈУ НАКОН РЕАЛИЗАЦИЈЕ САДРЖАЈА ПРЕДМЕТА ИЛИ У ОКВИРУ СЕКЦИЈА

ВРСТА АКТИВНОСТИ	АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
КУЛТУРНЕ	Дружење са песником	Октобар	Школа	Чланови Стручног већа
	Припрема програма за прваке	мај, јун, август	Школа	Чланови Стручног већа другог разреда
	Припрема за такмичење у лепом говору	Април	Школа	Чланови Стручног већа
	Приредбе	Јануар	Школа	Чланови Стручног већа
	Припрема за такмичење у рецитавању	Март	Школа	Чланови Стручног већа
ПОСЕТЕ	Позоришне представе	новембар, април	Позориште	Чланови Стручног већа
	Биоскоп	Септембар	Биоскоп	Чланови Стручног већа
	Музеј	мај, јун	Народни музеј	Чланови Стручног већа
	Галерије	Октобар	Галерије	Чланови Стручног већа
	Изложбе	новембар, мај	школа, музеј	Чланови Стручног већа
ИГРЕ И ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Друштвене игре	Децембар	Школа	Чланови Стручног већа
	Квизови	Новембар	Школа	Чланови Стручног већа
	Прављење честитки	децембар, март, мај	Школа	Чланови Стручног већа
	Прављење поклона	март, мај	Школа	Чланови Стручног већа

СЕКЦИЈЕ КОЈЕ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У ШКОЛИ У СКЛАДУ СА 40-ЧАСОВНОМ РАДНОМ НЕДЕЉОМ НАСТАВНИКА

ПРВИ – ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

УМЕТНИЧКА РАДИОНИЦА – читање, рецитовање, певање, цртање, глума	
Циљ:	
је подстицање развоја креативне личности код ученика основне школе. Кроз овај вид наставно-образовног рада ученику се пружа могућност да развијају своју креативност кроз различите облике усменог, писменог или ликовног изражавања	
АКТИВНОСТ	
1.	Ово сам ја
2.	Изражајно читање и казивање
3.	Певање и рецитовање песама
4.	Ликовно изражавање
5.	Драматизација

МИНИ РУКОМЕТ	
Циљ:	
је да ученици задовоље своја интересовања и потребе за стицањем спортских знања, способности за бављење спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу и стварају трајне навике за бављење спортом и учешће на такмичењима	
АКТИВНОСТ	
1.	Индивидуални елементи технике са лоптом
2.	Групни елементи технике са лоптом
3.	Колективни елементи технике са лоптом
4.	Колективни елементи технике и тактике игре

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је развијање љубави према ликовном стваралаштву и овладавање визуелним вештинама кроз цртање, сликање, вајање	
АКТИВНОСТ	
1.	Ликовни материјали и технике
2.	Линија, површина, волумен, боја, простор

МАЛА ШКОЛА ИНСТРУМЕНАТА	
Циљ:	
је развијање интересовања за музичку уметност; упознавање музичке традиције и културе свог народа; неговање способности изражајног извођења музике и заједничког музицирања; развијање моторике, осећаја за ритам; развијање осећања припадности колективу – тимски рад	
АКТИВНОСТ	
1.	Извођење музике и основи музичке писмености
2.	Слушање музике
3.	Стварање музике

УМЕТНИЧКА РАДИОНИЦА	
Циљ:	
је подстицање развоја креативне личности код ученика. Кроз овај вид наставно-образовног рада ученику се пружа могућност да развијају своју креативност кроз различите облике усменог, писменог или ликовног изражавања	
АКТИВНОСТ	
1.	У свету слова и речи
2.	Изражајно читање
3.	Певање и рецитовање песама
4.	Ликовно изражавање
5.	Ми као глумци
6.	У свету облика и бројева

МАТЕМАТИЧАРЕЊЕ	
Циљ:	
је мотивисање ученика да се баве математиком, да развијају математичко мишљење и да уоче употребу математике у свакодневном животу	
АКТИВНОСТ	
1.	Природни бројеви и операције
2.	Решавање проблемских задатака
3.	Квадрат и правоугаоник
4.	Коцка и квадар
5.	Логички и комбинаторни задаци
6.	Проблеми тешких ситуација
7.	Математичка рекреација

ДРАМСКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је развијање љубави према позоришту, драми и осталим облицима уметничког изражавања	
АКТИВНОСТ	
1.	Ортоепија
2.	Изражајно читање
3.	Изражајно казивање
4.	Рецитовање
5.	Драматизација

ШАХОВСКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
- кроз шах овладати вештинама које ће их пратити кроз живот, као што су креативност, стрпљење и стратешко размишљање; - да подстиче успех и у другим школским предметима и доприноси развоју емоционалне интелигенције, овладавању писаним текстом, знаковима и симболима, развоју пажње и самоконтроле;	

- да развија независно размишљање и тежњу за усавршавањем, као и уважавање туђег мишљења и правила фер-плеја;
- да ученици стекну мануелну спретност;
- да подстиче сарадњу у припремању и поспремању неопходних реквизита пре и после часа;
- да ученици вежбају концентрацију;
- да ученици буду мирни и да не ометају друге;
- да се похвале или пожале, али и да децијим језиком пренесу осталима своју стратегију

АКТИВНОСТ

1.	Основе шаха
2.	Шаховска игра и правила
3.	Примери завршетка партије
4.	Отварања
5.	Средишњице
6.	Завршнице

ХОР МЛАЂИХ РАЗРЕДА

Време реализације	Садржај рада	Број часова
Током године	Извођење музике	30
	Слушање музике	3
	Музичко стваралаштво	3
	УКУПНО	36

Часови *Хора млађих разреда* се изводе континуирано од почетка до краја школске године једном недељно у трајању од 45 минута, са годишњим фондом од 36 часова за ученике од 1. до 4. разреда.

Образовни циљ обухвата развијање музичког укуса, стваралачких способности, спонтаног изражавања, музичког слуха и ритма, развијање гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...). Учешће у хору развија децијим глас, правилно држање, дисање, интонацију, изговор и артикулацију.

Васпитни циљ обухвата развијање осећања припадности колективу – тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, развијање одговорности појединца за успех целе групе, стицање самопоуздања, савладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње. Упознавање разноврсних дела домаћих и страних аутора

доприноси развоју опште културе, међусобном разумевању, уважавању и поштовању.

Начин остваривања програма:

Наставник формира хор на основу провере слуха и гласовних могућности ученика, дикције и ритмичких способности. На часовима хора, наставник указује на важност правилног држања тела, дисања и изговора гласова. Крајњи циљ је природно и синхронизовано певање и уједначен звук хора.

ПЕТИ – ОСМИ РАЗРЕД

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је развој културе писаног изражавања, неговање љубави према писаној речи и подстицање интересовања за књижевност. Литерарна секција непосредније активира даровите ученике и оспособљава их за јасно и сликовито писано изражавање, развија њихову машту и подстиче их на стваралачки рад	
АКТИВНОСТ	
1.	Стваралаштво ученика
2.	Анализа литерарних радова ученика
3.	Тумачење књижевних дела
4.	Истраживања
5.	Посете

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је развијање уметности говора, кроз креативно испољавање и развијање ученичке маште, мисли, осећања, воље, карактера и других позитивних особина	
АКТИВНОСТ	
1.	Чиниоци изражајног казивања: артикулација, дикција, акценат, интонација, интезитет гласа
2.	Вежбе темпа, ритма
3.	Обрада изабраних песама
4.	Паузе у рецитавању, понављања, рефрени

5.	Визуелни контакт, мимика, гестикулација
6.	Слушање снимака радио драма и познатих аудио записа
7.	Увежбавање садржаја и програма за: дан школе, нову годину, светог саву, школске тематске приредбе

ДРАМСКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је подстицање стваралачког рада ученика и развијање њихових креативних способности	
АКТИВНОСТ	
1.	Основни појмови драмског изражавања
2.	Рад на тексту и пробе
3.	Различите вежбе
4.	Посете
5.	Учествовање у приредбама
6.	Извођење представе и учествовања на такмичењу

МЛАДИ ИСТОРИЧАРИ	
Циљ:	
Је проширивање знања о историјским личностима и појавама	
Активност	
1.	Израда паноя - периодизација
2.	Римски градови и палате у србији
3.	Посета музеју
4.	Светска чуда старог века
5.	Манастири средњовековне србије
6.	Светска чуда новог века
7.	Највеће војсковође – по избору ученика
8.	Српске династије
9.	Владарски дворови – версај, лувр, шенбрун, хофбург, петерхоф, сансуси
10.	Теме по избору ученика

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА – „ШТА ЗНАШ О САОБРАЋАЈУ?“	
Циљ:	
је да ученици савладају правила саобраћаја, правила пешака у саобраћају, бицикла и саобраћајне знакове са којима се свакодневно сусрећемо	
АКТИВНОСТ	
1.	Пешак у саобраћају
2.	Прелазак и кретање пешака коловозом
3.	Саобраћајни знаци
4.	Саобраћајна култура. Раскрснице. Безбедност
5.	Саобраћајни полигон спретности „шта знаш о саобраћају?“
6.	Полигон практичног понашања у саобраћају
7.	Практичне вежне на полигонима
8.	„Саобраћајна патрола“
9.	Школско талмичење „шта знаш о саобраћају?“

ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу. Подстицање креативног рада на рачунару	
АКТИВНОСТ	
1.	EXCEL, Почетак рада са EXCELOM
2.	EXCEL, Рад са подацима, функцијама и формулама
3.	EXCEL, Прављење дијаграма, графикона, табела са подацима и изведеним табелама
4.	Почетак рада у POWERPOINT-U
5.	Израда презентација у POWERPOINT-U
6.	Додавање прелаза, анимација и видео записа
7.	Прегледање и излагање презентације
8.	Рад у програму Windows Movie Maker

ЕКОЛОГИЈА И РЕЦИКЛАЖА	
Циљ:	
Циљеви који се желе остварити ваннаставном активношћу у еколошкој секцији су мултидисциплинарни. Пре свега жели се постићи циљ да деца еколошким образовањем изграде бољи однос према природи и животној средини. Основни циљ рада еколошке секције је рад на формирању еколошке свести. Сматра се да еколошку свест карактеришу одређена еколошка знања, еколошки ставови, еколошке вредности и еколошко понашање. Усвајањем еколошког знања формирају се еколошки ставови који воде еколошком понашању. Зато је важан циљ рада секције стицање еколошких знања.	
АКТИВНОСТ	
1.	Доношење програма рада, формирање чланова, договор о раду
2.	Развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и њихово повезивање у систем,
3.	Интеграција чулних утисака стечених током истраживачких активности ради постизања правилног искуственог сазнања
4.	Систематизација, корекција, проширивање и повезивање искустава и знања са новим знањима о природи
5.	Изграђивање основе научног погледа на свет, уз омогућавање ученицима да схвате повезаност, зависност и условљеност развоја природе
6.	Навикавање на одржавање личне и опште хигијене
7.	Развијање способности системског размишљања, флексибилности приликом одлучивања
8.	Развијање грађанске партиципације и активности

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
је да се додатно подстиче развој практичних и теоријских знања ученика која су важна за њихово слободно, спонтано и креативно комбиновање ликовних елемената, а у циљу развоја стваралачког мишљења	
АКТИВНОСТ	
1.	Цртање – цртачке технике
2.	Сликање – сликарске технике
3.	Примењена уметност – ткање, папир маше, грнчарство, штампање
4.	Посета музејима
5.	Уређење школског простора

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
Омогућити ученицима да кроз игру науче и истраже нешто више о планети земљи, екологији и очувању животне средине	
Активност	
1.	Земља и свемир
2.	Ваздушни омотач земље
3.	Воде на земљи – радови на тему загађивања вода
4.	Дан планете земље – радови ученика на тему „глобалне климатске промене“
5.	Становништво на земљи

МЛАДИ ФИЗИЧАРИ	
Циљ:	
омогућити ученицима проширивање знања, развијање способности и умећа у решавању сложенијих рачунских задатака, развијати критичко мишљење.	
АКТИВНОСТ	
1.	Рад на припреми учила за кабинет
2.	Експерименти из механике и кинематике Припрема за Дан науке, избор експермената, као и чланова секције који ће у томе учествовати
3.	Експерименти из оптике
4.	Експерименти из електрична енергија и мерења
5.	Вежбе и задаци

ПРВА ПОМОЋ	
Циљ:	
Спасивање живота,спречавање даљег погоршања стања повређених или оболелих,спречавање настанка трајних последица,скраћивање трајања лечења и опоравка	
Активност	
1.	Основе прве помоћи
2.	Поступак на месту несреће

3.	Средства прве помоћи
4.	Мере за спасавање живота
5.	Крварења и ране
6.	Повреде коштаног-зглобног система
7.	Нагло настале болести и стања

ВЕРСКА СЕКЦИЈА	
Циљ:	
Развијање љубави према хорском певању, рецитовању и глуми у школским приредбама и јавним наступима	
Активност	
1.	БОЖИЋНЕ ПЕСМЕ: „БОЖИЋ, БОЖИЋ МИЛИ ДАНЕ“, БАДЊЕ ВЕЧЕ“ и др.
2.	Светосавски рецитал
3.	ВАСКРШЊЕ ПЕСМЕ: „УСКРШЊЕ ЈУТРО“, „ВАСКРШЊА ПЕСМА“ и др.
4.	Плакат о организацији цркве којој припада наша школа

ХОР СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

Циљ наставног програма: развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције свог и других народа, оспособљавање музичког изражаја, упознавање основа музичке писмености

Образовни циљ обухвата развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума.

Васпитни циљ обухвата развијање осећања припадности колективу – тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.

Разред	Садржај рада
5-8. V - VIII	Наступ на приредби за пријем првака. Пријем нових чланова. Разврставање ученика по гласовима, рад на дисању и вокализама за распевавање
	Припрема програма за обележавање Дана школе
	Припрема програма за Светосавску свечаност. Вежбе дисања. Осмишљавање ритмичке пратње за обрађене песме
	Припрема програма за Светосавску свечаност. Слушање музике
	Увежбавање програма за Светосавску свечаност
	Припреме за ФЕДЕХО. Вежбе дисања. Слушање музике
	Припреме за ФЕДЕХО. Вежбе дисања. Слушање музике
	Обрада песама домаћих и страних аутора. Осмишљавање програма за будуће приредбе
	Увежбавање композиција за разноврсне приредбе (испраћај осмака, Дан школе, пријем првака и слично).

МОДЕЛАРСКА СЕКЦИЈА

ТЕМА
1. Авио-моделарство
2. Ракетно моделарство
3. Ауто-моделарство
4. Бродомоделарство
5. Енергетика
6. Техника
7. Архитектура и грађевинарство
8. ИКТ (информационо-комуникационе технологије, и у оквиру тога и роботика - Интерфеис)
9. Роботика и интерфејс, као и остало по жељи и идеји ученика

6. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљевима образовања и васпитања предвиђено је да школа обезбеђује за све ученике, између осталог, оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота; развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву, оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, развојем савремене науке, економије, технике и технологије.

Основни циљ програма професионалне оријентације је подстицање развоја личности ученика/ца до промишљене, ваљане и реалне одлуке о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада.

Концепт програма ПО остварује се кроз пет модула:

1. Самоспознаја: препознавање сопствених капацитета, способности, интересовања, вредности и склоности.
2. Информисање о занимањима: прикупљање информација о занимањима, анализа и структурисан начин обраде информација тако да се омогући добра информисаност при одлучивању о избору занимања.
3. Могућности школовања: упознавање могућности школовања и каријере које воде до остварења жељеног занимања.
4. Реални сусрети са светом рада и занимања: сусрет са представницима занимања, распитивање о занимању и испробавање занимања у предузећима/организацијама/установама/средњим школама како би млади проверили и употпунили сопствене слике о свету рада и занимања.
5. Одлука о избору занимања: анализа сопственог пута професионалне оријентације и доношење самосталне одлуке о избору школе/занимања.

Начин остваривања програма:

Свих пет фаза реализује се у интерактивним радионицама, са активним укључивањем родитеља и партнера из света рада.

Ученици/ученице завршних разреда основне школе имају приступ савременом моделу професионалне оријентације; активно одлучују о избору школе и занимања у складу са сопственим интересовањима, способностима, потребама и визијом целоживотног учења; стичу знања и развијају животне вештине неопходне у сусрету са динамичним и променљивим светом рада; преносе искуство вршњацима кроз рад вршњачких тимова за професионалну оријентацију у школи.

Програм подразумева укључивање родитеља/старатеља у процес професионалне оријентације њиховог детета пре свега као подршку у самосталном одлучивању. Родитељи се охрабрују да развијају сопствене компетенције за родитељство у циљу оснаживања детета за доношење самосталне одлуке о избору школе и занимања. Укључују се путем родитељских састанака, заједничких радионица са децом и реалних сусрета у којима учествују као представници занимања и презентери сопственог пута каријере.

Тим за професионалну оријентацију кога чине одељенске старешине ученика седмих и осмих разреда и педагог школе састављају

план и програм професионалне оријентације по ком се реализација програмских задатака остварује у оквиру садржаја редовне наставе (кроз различите наставне предмете). Носиоци реализације програмских задатака професионалне оријентације су педагог, одељенске старешине и предметни наставници.

7. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ здравствене заштите је брига о здрављу и свестраном развоју физичких и психичких способности ученика као и њихово припремање за здрав и нормалан живот и рад.

Здравствена заштита ученика обухвата:

- Стицање знања, формирање ставова, понашање ученика у складу са здравим начином живота и развијање хуманих односа међу људима
- Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље
- Упознавање биолошких и физиолошких функција организма.
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице ради утицања на развој, заштиту и унапређење здравља ученика.

Овим програмом су обухваћени сви ученици од I – VIII разреда.

Непосредна здравствена заштита ученика обухвата бригу о здрављу и развоју ученика, предузимање мера за спречавање обољења, чување и побољшање здравља, откривање обољења и лечење оболелих.

У оквиру превентивног радана здравственој заштити ученика обавља се:

1. Преглед ученика пре уписа у I разред
2. Вакцина и ревакцина /први и осми разред/
3. Систематски прегледи
4. Прегледи ученика пре спортских такмичења
5. Специјални преглед особља које раде са намирницама у школској кухињи
6. Контрола кухиње (услови рада снабдевање робом, намирницама, чување и издавање намирница, издавање хране и уклањање отпадних материја)
7. Контрола санитарно хигијенских услова живота и рада
8. Превентивна заштита зуба

У оквиру програма рада одељењског старешине обрађиваће се следећи садржаји:

Одржавање хигијене прибора, тела и одела, хигијена радног места-у кући и школи, правилна исхрана, витамини и њихов значај за

здравље, да ли бринемо о својој кичми, значај физичке активности за очување здравља, полне разлике између дечака и девојчица, пубертет, најчешће болести и њихова превенција, где се лечимо, алкохол и пушење, наркоманија, шта све знамо о сиди, ментално здравље младих.

Начин реализације програма

Овај програм ће се реализовати кроз План и програм рада ОС, кроз часове редовне наставе, кроз програм здравственог васпитања као и учешћем у пројектима Дома здравља, Нови Београд. Праћење реализације програма здравствене заштите ће се вршити увидом у педагошку документацију, дневнике ВОР, записнике стручних органа, учешћем у реализацији теме, састанка.

8. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ програма је сарадња Центра за социјални рад и школе у пружању социјалне заштите ученика пружање помоћи ученицима с поремећајима у понашању, те ученицима с евидентираним прекршајима – примена психолошких тестова, саветодавни рад, предлог мера - пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица с проблематичним односима прављењем плана заштите ученика - упознавање и праћење социјалних прилика ученика - утврђивање социоекономског статуса родитеља - упућивање родитеља на начине остварења права - упућивање родитеља на извршење родитељских обавеза.

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Сакупљање података и формирање базе података социјално уgroжене деце-породица (на основу пријаве родитеља, запажања одељенског старешине, информација од надлежних институција).	Подаци из упитника за радитеље ученика првог разреда, разговор са родитељима, подаци Центра за социјални рад (ЦСР), разговор са ученицима, ОС, наставницима
Размена информација и и заједничко планирање мера подршке – помоћ око набавке школског прибора, предлагање ученика за коришћење гратиса на излетима, екскурзијама и рекреативној настави.	Сарадња са тимом за рад са породицама, члановима Савета родитеља и са појединцима и организацијама који желе да помогну у наведеним планираним акцијама
Организовање хуманитарних акција	Договор са родитељима, ученицима и наставницима
Праћење резултата спроведених мера и поступака, повратна информација Центра за социјални рад школе	Анализа, разговор, дискусија

9. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину.

Циљ и задаци: остварености садржаја програма	Циљ је доприношење развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја. Изграђивање позитивног става према животној средини, природи и здравом начину живота, односно животу у складу са природним окружењем. Задаци: -изграђивање нове животне филозофије уз поштовање еколошких норми -успостављање мреже са институцијама локалне самоуправе у решавању еколошких проблема на нивоу града -рад на статусу Зелена школа (рециклажно двориште, озелењавање површина, енергетска ефикасност...) -увести у рад “Еколошку патролу” састављену од ученика седмог разреда, чији задатак ће бити стално надгледање и оцењивање изгледа школе и њене околине.	
Садржаји програма	Намена програма, начин и поступци остваривања програма	Носиоци активности учитељи, наставници, ученици. Место и време реализације, континуирао током године Програм заштите животне средине реализује се кроз часове редовне наставе и ваннаставних активности, радом секције и кроз корелацију са другим предметима.
1. Рециклирање папира	Сакупљање искоришћеног папира у школи, ручно рециклирање и коришћење рециклираног папира за наставне и друге потребе.	Наставници разредне наставе
2. Разврставање отпада	Постављање контејнера или кутија за папир, пластику, стакло и лименке у холу школе или школском дворишту и сарадња са комуналним службама.	Наставници разредне наставе
3. Компостирање	Сакупљање органског отпада у школском дворишту, одабирање места за компостирање, компостирање и коришћење компоста за ђубрење биљака у саксијама и школском дворишту.	Наставници разредне наставе
4. Рециклирање пластике	Израда предмета од пластике – самостални ученички радови и изложбе.	Наставници разредне наставе

5. Обележавање датума Дан здраве хране Дан заштите животиња Светски дан вода – 22. март Светски дан заштите озонског омотача Светски дан био диверзитета – 22. мај Светски дан енергетске ефикасности – 5. март Светски дан планете Земље – 22. април Светски дан заштите животне средине – 5. јун	Одабрати једну или две теме у току једне школске године. Израда и лепљење етикета изнад лавабоа о штедњи воде. Енергетска ефикасност – самостални ученички пројекти на тему <i>Процена примене неких облика енергетске ефикасности</i> – вежба у оквиру редовне наставе (8. разред) или на нивоу школе (мерење потрошње електричне и топлотне енергије, предлагање мера за уштеду и праћење ефеката штедње) Заштита животне средине – у оквиру наставне теме <i>Животна средина, здравље и култура живљења</i> у 8. разреду и Чуvara природе ставити акценат на штетан утицај хемијских средстава на животну средину и здравље (млађи ученици евидентирају хемикалије у кући и извештавају о томе, старији ученици кроз PowerPoint и Prezi презентације самостално истражују о деловању различитих хемикалија и алтернативама). Изложба радова ученика на задате теме, постављање едукативно-информативних постера у кабинету за биологију и у холу школе, презентације, приредбе, квизови. У сарадњи са предшколским установама и локалном заједницом организују се радионице, приредбе и смотре. Гледање едукативних филмова. Израда презентација у информативне и пропагандне сврхе.	Наставници разредне наставе, учитељи, наставници, ученици.
Показатељи за процењивање степена успешности реализације програма	Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес процењивања степена успешности реализације програма не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.	

10. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ: Коришћење локалних капацитета за подршку развоја и учења и укључивање у активности у заједници.

Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Дечја недеља: сарадња са "Пријатељима деце" Србије, Београда и Новог Београда	бесплатан упис ученика првог разреда у мрежу градских библиотека -учешће у "Ревии децјег стваралаштва" у организацији "Пријатеља деце" Новог Београда-представљање школе у фоајеу Сава центра и учешће драмске секције и хора на сцени -изложба ликовних радова у школи наступ хора на некој од манифестација "Пријатеља деце"Београда и Србије
Учешће у конкурсима дечијих часописа и других институција које подстичу и награђују дечије стваралаштво у свим доменима "Свети Сава-школска слава" позивање гостију из локалне самоуправе, просветних, спортских и друштвених организација	изложба у библиотеци школе припрема дечијих литерарних и ликовних радова за конкурс, учешће хора изложба у холу школе приредба холу школе - учешће рецитатора, драмске секције, соло певача, инструменталиста, хора и оркестра и фолклора
Сарадња са другим основним и средњим школама Сарадња са специјалном школом Нови Београд Сарадња са ПУ „11.април“, Нови Београд	заједничке образовне и културне манифестације, радионице и приредбе поводом сарадње и заједничких акција ђачких парламената, професионалне оријентације, сајма образовања, активности заједничке подршке инклузивном образовању ученика заједничке активности припреме деце за полазак у школу и лакшу адаптацију на школске услове
Сарадња са Атлетским савезом Новог Београда и Атлетским савезом Србије	такмичење ученика - полигонска такмичења у атлетским дисциплинама - на нивоу општине Нови Београд
Сарадња са Црвеним крстом Новог Београда	организовање обуке екипа прве помоћи и такмичење ученика
Такмичење за Читалачку значку	читање књижевних дела према Програму за Читалачку значку, вођење дневника читања предаја дневника читања и прегледање

	такмичење за Читалачку значку
Учешће у општинским и градским такмичењима рецитаторских, музичких секција, драмских, ликовних и других секција у организацији "Пријатеља деце" НБГ и "Дечјег културног центра" БГ	такмичење соло певача, дуета и терцета такмичење хора или група певача такмичење оркестара учешће драмске секције, солиста, хора и ученика љубитеља музике у манифестацијама
Сарадња са одељењем друштвених делатности општине Интересорна комисија	сарадња у вези деце која се школују по посебном програму или посебним условима
Подстицање ученика на укључивање у различите програме у организацији Града и општине: бесплатне школе спорта, школе за таленте –Земун, организовање припремне наставе из српског и математике	укључивање наших ученика у различите програме у организацији Града и општине: бесплатну школу пливања, тениса, атлетике... укључивање ученика у припрему за завршни испит на нивоу општине
Сарадња са општином- Награђивање успешних ученика	организовање бенифиција за успешне ученике из основних школа и додела награда ученицима добитницима диплома „Вук Караџић“, ученику генерације и спортисти генерације

11. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

У оквиру Програма безбедности и здравља на раду, орган управљања у школи је у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, донео два општа правна акта која уређују тематику везану за безбедност и здравље на раду запослених и ученика. То су Правилник о безбедности и здрављу на раду и Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи.

У циљу подизања свести о безбедности и здравља на раду, школа, родитељи и локална самоуправа деловаће следећим активностима:

- Предавања и разговори о очувању здравља и безбедности од стране предавача из школе, дома здравља, МУП-а и ђачких родитеља;
 - Развијање свести код радника школе, ученика и њихових родитеља да не долазе болесни на посао како не би заразили друге;
 - Промена стилова живота: У начину исхране (здрава исхрана прилагођена потребама организма);
- У провођењу слободог времена (боравак у природи и бављење спортом): Превентивно деловање на здравље (редовни лекарски прегледи, хигијенске навике);
- Очување здраве животне средине (одлагање и разврставање комуналног отпада на за то предвиђена места);
 - Безбедан боравак у школи (правила понашања у лабораторијама, кабинетима, фискултурној сали, спортским теренима).

12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ: Укључивање родитеља у систематски рад школе, као и праћење и подстицање развоја њихове деце и усклађивање педагошког деловања.

Подизање на виши ниво партнерства родитељи – школа, као и пружање подршке и помоћи родитељима.

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Дан отворених врата за будуће прваке и њихове родитеље Дани отворених врата школе за све родитеље – индивидуални разговори Реализација родитељских састанака Редовно ажурирање паноа за ученике и родитеље, сајта школе	израда флајера и поклона за будуће ученике, упознавање будућих првака и њихових родитеља са школом, начином рада и особљем школе индивидуална размена информација о напретку ученика обрада актуелних тема, на школском сајту везаних за однос родитељ-дете, полазак у први разред, професионалну оријентацију,...
Праћење образовних постигнућа ученика и понашања у колективу,	презентација успеха и владања на састанцима Савета родитеља (класификациони периоди)
Учествовање родитеља у припреми и реализацији ШРП-а и самовредновања (по плану Тима за самовредновање)	предлози и сугестије састанци Тимова
Учешће родитеља у уређењу школског простора, реализацији излета, посета установама културе	учешће и помоћ родитеља

13. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

-

Циљ екскурзија: упознавање културно-историјских споменика, физичко-географских, привредних, фолклорних и друштвених карактеристика предела наше земље, коришћење екскурзија за ситуационо учење и повезивање школског градива са животним ситуацијама.

Циљ наставе у природи: очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.

Школа планира и организује излете, екскурзије и наставу у природи у складу са Упутством Министарства просвете о начину и реализацији екскурзија ученика.

Екскурзија и излет се организују и изводе уз претходну писмену сагласност родитеља, за најмање 2/3 ученика истог разреда и ако су обезбеђени одговарајући услови за остваривање циљева и задатака екскурзије и излета.

Организовање екскурзије и излета за ученике истог разреда организује се истовремено и са истим садржајем.

За ученике 5, 6, и 7. разреда екскурзија може да траје до два дана а за ученике 8. разреда до три дана.

Настава у природи ће се организовати на предлог одељењских учитеља, уз писмену сагласност родитеља за најмање две трећине ученика одељења.

Савет родитеља даје сагласност на програм и организовање екскурзија, излета и наставе у природи и разматра извештај о њиховом остваривању.

Извештај о извођењу екскурзија, излета и наставе у природи разматра и Наставничко веће и Школски одбор.

14. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљ: побољшање читалачке писмености ученика и развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса.

Једна од најважнијих функција школске библиотеке је развијање потреба ученика за читањем. Улога школске библиотеке и библиотекара је значајна у смислу промоције књиге и књижевне културе и реализује се кроз области:

- образовно-васпитну делатност
- библиотечко-информативну делатност
- културну и јавну делатност

Програм рада библиотекара

Циљ

Стручни сарадника- библиотекар (у даљем тексту: школски библиотекар) својим стручним ангажовањем доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у основној школи, реализујући програм рада прилагођен наставним плановима и програмима. Програм рада обухвата задатке и послове из области образовања и васпитања, као и библиотекачко-информацијске послове из домена културних и уметничких аспеката. Он подстиче промовисање читања и самосталности ученика у учењу, остварује сарадњу и заједничко планирање активности наставника и школског библиотекара и локалне самоуправе.

Задаци

Школски библиотекар, реализовањем задатака и послова из области образовања и васпитања, библиотекачко-информацијских послова и културних активности школе доприноси унапређивању свих облика и подручја рада, тако што учествује у планирању, програмирању, организовању, унапређивању и праћењу рада школе.

Задаци библиотекара као члана школских тимова су:

- Развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника;
- Развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информација;
- Мотивисање за учење и подстицање на оспособљавање за самостално учење и образовање;
- Сарадња са наставницима, ученицима;
- Пружање помоћи обдареним ученицима при налажењу и избору одговарајуће литературе;
- Стварање услова за што непосреднији и једноставнији приступ библиотекачком фонду;
- Вођење аутоматизованог библиотекачког пословања (инвентарисање и сигнирање, каталогизација, класификација библиотекачке грађе).

Области рада

- Планирање и програмирање образовно-васпитног рада (планирање набавке литературе за ученике и наставнике, израђивање годишњих, месечних и оперативних планова, планирање и програмирање рада са ученицима у школској

библиотеци).

- Праћење и вредновање образовно-васпитног рада (учешће у изради Годишњег плана рада, одабирање и припремање литературе за разне образовно-васпитне активности).
- Рад са наставницима (сарадња на промоцији читања, избору лектуре и информисање корисника библиотеке о новоиздатим књигама и тематским изложбама).
- Рад са ученицима (припрема ученике за самостално коришћење различитих извора сазнања, ради на развијању позитивног односа према књизи, важности разумевања текста и упућивања на употребу енциклопедија, речника и лексикона, навикава ученике да пажљиво користе и чувају библиотекачку грађу, да узимају учешће у културно-просветним активностима у школи).
- Рад са директором и стручним сарадницима (сарадња у вези са потребама библиотеке, заједничко утврђивање приоритета при набавци књижевне и некњижевне грађе, припремање и организовање културних активности у школи).
- Рад у стручним органима (договор са Комисијом за културну и јавну делатност школе у вези са актуелним дешавањима на нивоу школе).
- Сарадња са надлежним установама (сарадња са другим школама и школским библиотекама, локалном самоуправом по питању промоције рада библиотеке).
- Вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање (праћење издавачке делатности и набавка каталога издавачких кућа, информисање корисника о новим књигама и часописима, праћење и евиденција коришћења литературе, вођење документације о раду школске библиотеке и стручна усавршавања – учешће на семинарима, трибинама и стручним скуповима).

АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Упознавање ученика са књижном фондом и правилима рада у библиотеци Развијање читалачких способности ученика Одржавање часова у библиотеци Упознавање наставника са књижном фондом и новим књигама Помоћ наставницима за одржавање часова Планирање набавке нових наслова Сарадња са свим активима наставника	Непосредан рад са ученицима - обучавање ученика за самостално коришћење различитих извора сазнања и свих врста информација, пружање помоћи ученицима у припреми и обради задате теме Радионице Књижевни сусрети Подршка у реализацији (огледног) наставног часа Такмичење одељења у читању, избор појединца – нај читаоца Реализација акције Поклони књигу
Праћење издавачке делатности и планирање набавке књига у договору са ученицима и наставницима Обрада књижног фонда	Уређење тематских панела Такмичење одељења у читању и представљање нај – одељења по броју читаности књига

Ревизија књижног фонда Израда дневне, месечне и годишње статистике Приказ нових књига Праћење читаности књига Информисање о значајним именима и датумима у вези са књигама	
Анимирање ученика за коришћење књижног фонда Презентација нових књига Организовање књижевних сусрета и вечери Учешће у културним програмима школе Песничка штафета Вођење летописа школе	Активности у оквиру припрема школских приредби Израда зидних новина, уређење тематских паноа

15. ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

(за ученике првог и другог разреда)

Савремени начин живота све већем броју родитеља намеће потребу збрињавања детета млађег школског узраста које након редовне наставе одлази кући и без надзора проводи време до доласка родитеља. Самосталан боравак код куће често излаже дете многим опасностима, а страх и брига родитеља за дете током радног дана намећу потребу за организованом бригом за дете. Школе тиме добијају нову и захтевнију улогу која од запослених захтева организованију бригу о детету током целог дана. Продужени дневни рад након (или пре) редовне наставе – продужени боравак, један је од модела којим се могу квалитетно и структурално решити наведени проблеми, посебно у урбаним срединама. Нова улога школе на тај ће начин бити максимално и рационално искоришћена јер пружа небројене могућности деловања у сврху правилног развоја и раста сваког детета у квалитетну особу, корисну својој породици и заједници.

Опис рада у продуженом боравку

Пре и после редовне наставе организује се продужени боравак у школи за ученике првог и другог разреда основне школе.

Учитељи који раде у продуженом боравку се договарају и усклађују своје активности са учитељима из редовне наставе. У циљу упознавања деце, као и решавања педагошких ситуација учитељи из продуженог боравка су упућене на континуирану сарадњу са педагогом школе.

Учитељи који раде у продуженом боравку делују јединствено, сараднички, синхронизовано, свеобухватно и интегрисано са читавим разредним процесом. Заједно сарађују с родитељима, одржавају родитељске састанке и појединачне индивидуалне разговоре с родитељима.

Циљеви програма

Циљеви реализације садржаја у продуженом боравку у складу су са општим циљевима основног образовања.

Циљеви и задаци рада у боравку су:

- развијање радних навика,
- организовано учење и израда домаћих задатака,
- самостални рад ученика,
- развијање колективног духа и социјализације,
- развијање потребе за додатним радом и вежбањем,
- развијање осећања одговорности према себи и другима,
- организовање слободних активности према интересовањима ученика.

Садржаји програма

Време предвиђено за реализацију пратећих активности треба реализовати у складу с претходно наведеним циљевима рада у продуженом боравку, имајући увек на уму узраст и могућности детета.

Активности ученика у слободном времену и слободне активности изводе се у школском дворишту, парку, фискултурној сали, у учионици опремљеној за дужи боравак деце у школи, школској библиотеци кроз игру, дружење, ликовне радове, музичка учешћа, литерарне радове, посете, сусрете са уметницима...

Самостални рад ученика реализоваће се у складу са наставним садржајима и у свакодневној је корелацији са радом на редовним часовима. При самосталном раду ученика примењиваће се различити облици рада: колективни, индивидуални, групни и рад у паровима. Наставник ће мотивисати и усмеравати ученике у циљу успешнијег и креативнијег рада. Време за израду задатака није ограничено, већ зависи од тежине задатака, узраста и индивидуалних способности ученика. Ученик ће сам бирати темпо рада, редослед задатака и може увек затражити помоћ наставника.

Слободне активности ће се реализовати после завршених задатака и самосталног рада ученика. И ове школске године, због актуелне ситуације – пандемије вируса корона – планиране активности ће се у већој мери изводити на отвореном простору – у дворишту школе, када год то временске прилике буду дозвољавале.

Услови за извођење програма

Програм рада у продуженом боравку реализује се у свим расположивим просторијама у школи, укључујући и спортску салу и школско двориште.

Наставни процес, као и програм рада продуженог боравка, одвија се у учионици. Током боравка у школи ученицима је осигуран један кувани топли оброк. Како би се ученицима омогућило, а учитељима олакшало усвајање правила понашања за време obroка, трпезарија је естетски уређена и прикладно опремљена.

Просторије у којима ће ученици проводити већи део дана су светле, довољно велике, опремљени аудио-визуалном опремом, дидактичким помагалима и рачунарима.

Усвајање хигијенских навика захтева довољну количину сапуна и папира као и умиваоник за прање руку (који је одвојен од санитарног чвора).

Радно време боравка је од 11:15 до 17:30 и мењаће се уколико се буде мењао модел по коме ученици похађају наставу.

16. ПЛАН ТРАНЗИЦИЈЕ

Циљ и сврха плана транзиције је подршка ученику и породици при преласку са једног нивоа образовања у други ниво образовања. Прелазак детета на виши ниво образовања помиње се у Закону о основама система образовања и васпитања, као ситуација у којој посебну пажњу треба посветити томе да се осигура остваривање основних принципа образовно-васпитног система.

Група активности	Активности и начин реализације	Циљ групе активности	Носиоци и учесници	Динамика	Исходи (навести кључне исходе)
1. Активности усмерене на ученика и породицу	1.1. Индивидуални рад са дететом, ПП службе – саветодавни разговори, редукција анксиозности, страха, план учења, методе учења и сл	Оснаживање ученика за предстојећу промену.	Учитељица, одељ.старешина, педагог.	Септембар током године	Ученици растерећени долазе у школу и прихватају сарадњу са различитим наставницима
	1.2. Разговор са родитељима о важним променама у понашању детета.	Добијање важних информација ради правилног поступања према детету.	Одељењски старешина, педагог	Септембар Током године	Одељењски старешина и стручна служба поседују битне информације
	1.3. Достављање родитељима распореда консултација са предметним наставницима	Планирање разговора са наставницима Организација Дана отворених врата	Одељењски старешина Предметни наставници	Септембар	Родитељи имају распоред консултација
2. Активности усмерене на одељење	2.1. Предметни наставници реализују часове у одељењењима четвртог разреда	Упознавање ученика са наставницима који ће им предавати у 5. разреду	Учитељица и предметни наставници	Септембар Током године	Ученици су упознали наставнике
	2.2. Разговор о разликама између разредне и предметне наставе.	Упознавање свих ученика са разликама између разредне и предметне наставе.	Педагог одељењске старешине	Септембар на почетку петог разреда	Ученици имају свест о разлици између разредне и предметне наставе

3. Активности у установи	3.1. Саветодавно инструктивни рад са свим наставницима који предају ученицима ради боље припреме наставника за упознавање ученика	Упознавање наставника са образовним могућностима детета.	Учитељица, педагог, будући одељењски старешина.	Мај-јун-август	Наставници су упознати и спремни за планирање садржаја рада са ученицима.
	3.2. Заједнички састанак ОВ 5. разреда (наставници који ће предавати ученику) са учитељицом која је учила ученика и наставницом енглеског језика		Учитељица, стручна служба, одељењски старешина.	Август-септембар	
	3.3. Израда, по потреби, прилагођеног-измењеног распореда часова	Праћење образовних потреба и дететовог дневног ритма.	Одељењски старешина, родитељи ученика, стручна служба по потреби учитељица.	Септембар	Утврђен је распоред часова који у потпуности прати дететов дневни ритам.
4. Активности усмерене на институције у локалној заједници	4.1. Интерресорна комисија, по потреби.	Обезбеђивање ИОПа за наредну школску годину. Сарадња са ИРК и ученика.	Учитељи 4. разреда, будући одељењски старешина, стручна служба, директор школе.	Април, јун, август-октобар	Ученик има ЛП у петом разреду. Остварује се подршка која му је потребна.

ПРОГРАМ ПРИЛАГОЂАВАЊА НОВИХ УЧЕНИКА

Циљ програма је подршка у адаптацији на школску средину свих новопридошлих ученика као и ученика првог и петог разреда.

Задаци програма су:

- разрађени поступци и процедуре при пријему новоуписаних ученика
- упознавање учитеља са ученицима првог разреда
- упознавање наставника и одељенских старешина са ученицима петог разреда и сарадња са учитељима

Припремне активности за пријем ученика обављају се кроз разговор са родитељима који желе да пребаце своје дете из друге у нашу школу. Родитељи се упознају са наставним предметима – пре свега са страним језиком, изборним предметима који се нуде у нашој школи и са избором наслова уџбеника по којима се уче предмети; и упознају се са процедуром која се у Школи спроводи при пријему

нових ученика.

Поступци при пријему новопридошлог ученика:

1. Родитељ се обраћа директору за пријем ученика;
2. Директор и секретар врше увид у књижицу или сведочанство.
3. Педагог контактира директора или сараднике школе из које ученик долази, информише се о преласку ученика, од школе се тражи педагошки профил ученика или службено шаље захтев да се пошаље педагошки профил ученика.
4. Стручни сарадник упознаје све чланове одељењског већа о поднетом захтеву родитеља за пријем новог ученика у Школу и упознаје их са педагошким профилом детета, породичном ситуацијом, успехом и владањем ученика.
5. Одељењски старешина уводи ученика у одељење, представља ученика одељењу, одређује ученика који ће седети са њим као подршка.

План праћења новог ученика:

1. Одељењски старешина прати постигнућа ученика на часу, понашање на одмору, у ваннаставним активностима.
2. Предметни наставници прате постигнућа ученика и извештавају одељењског старешину о евентуалним тешкоћама.
3. Уколико се испоље тешкоће у прилагођавању предузимају се мере:
 - одељењски старешина информише родитеље;
 - одељењски старешина разговара са учеником о тешкоћама у прилагођавању, укључује и вршњачку подршку;
 - одељењски старешина евидентира испољене тешкоће;
 - одељењски старешина обавештава педагога о тешкоћама. Педагог обавља саветодавни рад са учеником.
4. Континуирано праћење понашања и постигнућа ученика.
5. Одељењски старешина подноси периодичне извештаје о прилагођености ученика и предлаже даље мере ако је то потребно.
6. Кроз посете часовима педагога и директора, обраћа се пажња на новодошле ученике.
7. Нове ученике укључивати у ваннаставне активности према њиховим интересовањима.

17. ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Циљпрограма

Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности. Развој и изградња сазнања, умења, способности и вредности за формирање одговорне и креативне личности свесне себе и света у коме живи.

Задаци :

- формирање ученичког колектива, подела задужења, одељењска правила
- формирање учионице безнасиља – дефинисање и препознавање насилничког понашања; утврђивање правила понашања; превенција и реаговање у случајевима насиља;
- систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема;
- обављање саветодавно-васпитног рада са ученицима;
- подстицање и усмеравање процеса формирања одељењског колектива;
- богаћење интерперсоналних односа у одељењу;
- отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика;
- развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања, уважавања различитости, а тиме и превенција насиља међу ученицима;
- подстицање ученика на формирање основних хигијенских, културних и радних навика;
- усмеравање ученичких афинитета и подстицање да се укључе у различите опште школске акције и манифестације;
- координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима;
- неговање и ширење опште културе;
- праћење социјалних и породичних прилика у којима ученици живе и организовање помоћи угроженим ученицима;
- унапређивање успеха у настави и другим ученичким активностима;
- чување здравља, заштите и унапређивања животне средине;
- васпитање у духу патриотизма и међусобног разумевања;
- разумевање хуманих међусобних односа;
- професионална оријентација;
- васпитање у слободном времену.

18. ПРОГРАМ РАЗВОЈА ИНКЛУЗИВНЕ КУЛТУРЕ

Циљ програма:

Циљ програма је развој ученика и друштвена укљученост.

Задаци:

19. формирање Инклузивног тима школе
20. идентификовање ученика којима је потребна подршка
21. саветодавни разговори са родитељима
22. формирање ИОП тимова
23. израда индивидуалних планова
24. евалуација и праћење

Члан 77. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09, 52/11, 55/13), предвиђа постојање индивидуалног образовног плана.

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Индивидуални образовни план (у даљем тексту: ИОП) је посебан документ којим се планира додатна подршка у образовању и васпитању за одређено дете и ученика, у складу са његовим способностима и могућностима.

Циљ ИОП-а је оптимални развој детета и ученика, укључивање у вршњачки колектив и остваривање општих и посебних исхода образовања и васпитања, односно задовољавања образовно-васпитних потреба детета и ученика.

ИОП се израђује на основу претходно реализованих и евидентираних мера индивидуализације и израђеног педагошког профила детета и ученика. ИОП се израђује према образовно-васпитним потребама детета и ученика и може да буде заснован на:

- 1) прилагођавању начина рада, као и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад (ИОП 1);
- 2) прилагођавању и измени садржаја образовно-васпитног рада, исхода и стандарда постигнућа (ИОП 2);
- 3) обogaћивању и проширивању садржаја образовно-васпитног рада за дете и ученика са изузетним способностима (ИОП 3).

Доношењу ИОП-а 2, претходи доношење, примена и вредновање ИОП-а 1, као и прибављање мишљења интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету и ученику.

Изузетно, за ученика који образовање стиче остваривањем ИОП-а 2, осим наставног програма, може да се измени и наставни план, на основу мишљења интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету и ученику.

ИОП доноси педагошки колегијум установе на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање

додатне подршке детету и ученику (у даљем тексту: Тим).

Тим у школи чини наставник разредне наставе, односно наставник предметне наставе, одељењски старешина, стручни сарадник, родитељ, односно старатељ, а у складу са потребама ученика и педагошки асистент, односно пратилац за личну помоћ ученику, на предлог родитеља, односно старатеља.

Родитељ, односно старатељ даје сагласност на спровођење ИОП-а, у складу са законом.

У првој години уписа у установу, ИОП се доноси и вреднује тромесечно, а у свакој наредној години два пута у току радне, односно школске године.

Право на ИОП има и ученик који има потребу за додатном подршком у образовању и васпитању због тешкоћа у приступању, укључивању, учествовању или напредовању у васпитно-образовном или образовно-васпитном раду, ако те тешкоће утичу на остваривање општих исхода образовања и васпитања, а нарочито ако дете, односно ученик:

1. има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи учења или проблема у понашању и емоционалном развоју);
2. има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или вишеструке сметње или сметње из спектра аутизма);
3. потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини (социјално, економски, културно, језички сиромашној средини или дуготрајно борави у здравственој, односно социјалној установи);
4. из других разлога остварује право на подршку у образовању.

Право на прилагођен и обogaћен начин образовања по ИОП-у има и ученик са изузетним способностима који стиче основно образовање и васпитање.

Прикупљање података

Наставник, односно стручни сарадник прати развој и напредовање ученика у току учења и развоја вештина за учење, социјалног развоја, развоја комуникације и самосталности.

Ако у поступку праћења напредовања детета, односно ученика, наставник или стручни сарадник, утврди да ученик не остварује очекиване исходе образовања и васпитања или су резултати које ученик остварује значајно изнад нивоа општих и посебних стандарда, приступа се прикупљању података, ради формирања неопходне документације за пружање одговарајуће подршке у образовању и васпитању.

Наставник, односно стручни сарадник поред већ датих података о ученику, прикупља податке из различитих извора (од родитеља, односно старатеља детета или ученика, стручњака ван образовне установе који добро познаје дете, односно ученика, од вршњака и самог детета, односно ученика, на начин на који је то могуће), при чему се користе различите технике (систематско посматрање активности детета, односно ученика у различитим ситуацијама, тестирање, као и интервјуисање и попуњавање упитника од стране ученика и других који познају дете, односно ученика). Медицински налази су, по потреби, саставни део документације.

На основу прикупљених података и документације стручни сарадник координира израду и у сарадњи са наставником израђује

педагошки профил детета, односно ученика.

Педагошки профил садржи опис образовне ситуације ученика и основ је за планирање индивидуализованог начина рада са учеником.

Предлог за утврђивање права на ИОП

Предлог за утврђивање права на ИОП може да поднесе Стручни тим за инклузивно образовање, а на основу процене потреба за ИОП-ом коју може да даје наставник, стручни сарадник, или родитељ ученика.

Установа писменим путем обавештава родитеља, односно старатеља да је поднет предлог за утврђивање права на ИОП.

Покретање предлога за утврђивање права на ИОП, спроводи се по истом поступку за сваког ученика за кога је процењено да му је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, независно од тога да ли се ИОП израђује за ученика који има тешкоће у учењу или за ученика са изузетним способностима.

Стручни тим за инклузивно образовање подноси предлог за доношење ИОП-а ако ученик не постиже исходе образовања, односно опште и посебне стандарде постигнућа због сметњи у развоју и инвалидитета, или ако би ученик, због његових изузетних способности, могао да постигне или већ постиже резултате који су изнад нивоа општих и посебних стандарда. Предлог садржи наводе и образложене разлоге за подношење предлога за утврђивање права на ИОП, као и доказе о претходно организованом индивидуализованом начину рада са дететом, односно учеником.

Родитељ, односно старатељ својим потписом потврђује да је у потпуности упознат са поднетим предлогом за утврђивање права на ИОП, разлосима за његово подношење и да је сагласан да се приступи изради ИОП-а.

Изузетно, ако родитељ, односно старатељ не да сагласност за израду ИОП-а, ни након предузетих мера од стране стручног сарадника, односно наставника ученика или стручног тима за инклузивно образовање, ради заштите ученика, примењује се индивидуализовани начин рада, без ИОП-а.

Право на заштиту података

Подаци прикупљени од стране Тима за пружање додатне образовне подршке ученику, ради израде ИОП-а, морају бити заштићени од злоупотребе и не смеју се користити у друге сврхе без сагласности лица чија је сагласност неопходна за спровођење ИОП-а.

Школа је дужна да обезбеди заштиту података детету, односно ученику у току остваривања права на ИОП.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Ученици којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања потребна додатна подршка у образовању и васпитању, школа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека, прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

Активности у оквиру програма подршке ученицима су:

- евидентирање ученика
- упознавање са процедуром у изради ИОП-а
- прикупљање сагласности родитеља за израду ИОП-а
- посматрање, праћење и евидентирање ученика првог разреда и израда ИОП-а по потреби
- процена предметних наставника и родитеља за израду ИОП-а за талентоване ученике
- рад са децом по индивидуализованом програмом у ситуацијама када родитељи нису потписали сагласност, а школски тим процењује да је потребан ИОП

Индивидуални образовни планови ученика који се образују по ИОП-у чине прилог школског програма.

Програм инклузивног образовања ушколи

Активности	Носиоци активности	Учесници	Временски оквир
Формирање Тима за инклузивно образовање	Директор	Директор	Август сваке школске године.
Састанак Тима и упознавање са активностима и програмом инклузивног образовања и презентација Наставничком већу и Савету родитеља	Тим за инклузивно образовање	Наставничко веће, Савет родитеља	Септембар, октобар
Идентификовање ученика којима је потребна додатна подршка	Одељењске старешине, учитељи, предметни наставници, педагог	Родитељи, учитељи	Септембар, октобар, новембар
Процена социјалног статуса ученика	Педагог, одељењски старешина	Родитељи	У току првог тромесечја
Израда педагошког профила	Педагог, одељењски старешина	Родитељи, предметни наставници	У току првог тромесечја
Израда плана рада са ученицима којима је потребна додатна подршка	ИОП Тим	одељењске старешине, одељењско веће	На крају првог тромесечја

Израда плана рада за даровите ученике	ИОП Тим, предметни наставници	одељењске старешине, одељењско веће	Накрају првог тромесечја
Евалуација резултата рада са ученицима којима је потребна додатна подршка и плана рада за наредни период.	ИОП Тим	одељењске старешине, одељењско веће, родитељи	На крају другог, трећег и четвртог класификационог периода и чешће по потреби

19. УЧЕНИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Циљ програма рада свих ученичких организација је развијање способности, ставова и вештина ученика у разним областима, као и развој креативности у циљу активизма и партиципације ученика у школи и локалној заједници.

Задаци:

- изабрати чланове, носиоце активности из редова ученика и наставника
- донети годишње планове рада
- одржавати редовне састанке
- реализовати предвиђене активности
- сарађивати са медијима и локалном заједницом
- бити активни на сајту школе

Принципи рада

Сви облици ових активности морају бити у складу са општим васпитним циљевима и задацима школе и повезани са осталим облицима и садржајима васпитно-образовног рада у школи.

Садржаји, облици и начини организовања и рада морају бити прилагођени узрастним и развојним могућностима као и потребама ученика.

Укључивање ученика у поједине облике и опредељивање за садржаје и начин рада мора бити на принципу добровољности

ДЕЧЈИ САВЕЗ

Рад Дечјег савеза усмерен је ка специфичним васпитно-образовним циљевима комплементарним са процесима који се одвијају у школи и породици и базира на областима и облицима рада које ове две средине не могу да остваре у потребној мери. Сви ученици школе су чланови Дечјег савеза.

ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА

Активност се одвија према упутствима датим у наставном плану и програму, а у сарадњи са Општинским одбором Црвеног крста Чачак. Сталне активности у којима ће ученици школе учествовати су следеће:

- Недеља борбе против туберкулозе
- Прикупљање чланарине црвеног крста и набавка основног здравственог материјала за приручне апотеке у школи
- Акције типа: “За срећније детињство”; “Солидарност на делу”; “Недеља црвеног крста”; “Недеља солидарности”
- Обележавање и учешће на конкурсима: “Друг другу”; “Крв живот значи”; “7. април-Светски дан здравља”
- Хуманитарне акције прикупљања одеће, обуће и хране за избеглице на територији МЗ којој школа припада.

УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ

Ученички парламент је законом загарантована формална институција, која ученицима омогућава демократски начин удруживања ради заступања интереса свих ученика у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу.

Циљеви рада ученичког парламента

- Подстицање демократизације односа у школи и развијање демократских процедура;
- Развијање критичког односа према појавама и догађајима у школи и шире;
- Усмеравање ка правим друштвеним и цивилизацијским вредностима;
- Развијање културе дијалога, подстицање толеранције и развијање истинске солидарности;
- Развијање свести о равнотежи између права и одговорности;
- Активно учешће у образовно-васпитним активностима школе;
- Иницирање и реализација сопствених акција у области науке, културе, спорта и другим делатностима од интереса за ученике школе;
- Развијање сарадње са наставничким већем, школским одбором, саветом родитеља и руководством школе;

Задаци рада ученичког парламента

- Активно учествовање у процесу самовредновања рада школе, као и реализацији и унапређивању Развојног плана школе;
- Унапређивање рада школских секција, друштава, клубова и других облика организовања ученика;
- Организовање разних облика научног, културног, спортског и другог исказивања ученика;
- Успостављање сарадње са другим школама и организацијама сличног карактера;
- Сарадња са управом школе, Наставничким већем и другим органима школе;
- Изјашњавање о најважнијим питањима везаним за Програм рада школе;
- Организовање добротворних и хуманитарних акција;
- Организовање других активности које доприносе модернизацији и демократизацији школе.

ВРШЊАЧКИ ТИМ

Циљеви: ширење асертивног начина комуникације, толеранције, хуманих вредности, превенција насиља, као и развијање другарства, поштовања и емпатије, тимског духа, осећања заједништва, али и јачање критичности и супротстављање пошастима данашњице.

Циљ рада Вршњачког тима је активно учешће ученика у активностима, радионицама, задацима кроз које стичу знања, искуства и вештине неопходне за иницирање и активно учешће у смањењу насиља у школи. Кроз учешће у тиму, ученици су мотивисани да се баве горућим питањем-насиљем у школи. Дугорочно, корист је вишеструка јер ученик осећа да је важна и корисна карика заједнице, да својим залагењем мења ствари на боље, доприноси колективу, слободно и креативно се развија.

Задатак Вршњачког тима је да се кроз низ активности током школске године залаже за промоцију, вредновање и усвајање животних вредности – другарства, пожртвовања, толеранције, ненасилних облика комуникације, хуманости.

20. ПРОГРАМ УВОЂЕЊА ПРИПРАВНИКА У ПОСАО И РАД ВОЛОНТЕРА

Циљ програма је способљавање наставника и стручних сарадника за самосталан образовно - васпитни и стручни рад и за полагање испита за лиценцу. Програмом увођења у посао наставник, васпитач и стручни сарадник - приправник стиче неопходна знања, вештине и вредносне ставове (у даљем тексту: компетенције) потребне за остваривање образовно-васпитног рада.

Задаци:

- педагошко-инструктивни рад ментора са приправником,
- педагошко-инструктивни рад педагога и психолога са приправником,
- инструктивни рад директора и секретара са приправником,
- организовање часа/активности за проверу савладаности програма.

За рад са приправником одређује се ментор

За ментора може бити одређен истакнути наставник, васпитач или стручни сарадник са истим степеном и врстом образовања као и приправник, који има лиценцу, једно од прописаних звања или најмање пет година радног искуства у области образовања и васпитања.

Ментора одређује директор установе решењем, почев од дана пријема у радни однос приправника, а по претходно прибављеном мишљењу стручног органа, и то за: 1) наставника - од стручног већа за област предмета; 2) васпитача и стручног сарадника у дејем вртићу и дому ученика - од стручног актива; 3) стручног сарадника у школи - од педагошког колегијума.

Директор може да одреди за ментора наставника, васпитача или стручног сарадника из друге установе исте врсте ако у установи нема одговарајућег лица.

Ментор уводи у посао приправника, и то: 1) пружањем помоћи у припремању и извођењу образовно-васпитног рада; 2) присуствовањем образовно-васпитном раду најмање 12 часова у току приправничког стажа; 3) анализирањем образовно-васпитног рада у циљу праћења напредовања приправника; 4) пружањем помоћи у припреми за проверу савладаности програма.

Наставник, присуствује настави, односно активностима ментора, а по препоруци ментора и раду других наставника, у трајању од најмање 12 часова у току приправничког стажа. Стручни сарадник установе, присуствује облику образовно-васпитног рада ментора, а по препоруци ментора и рад других стручних сарадника, у трајању од најмање 12 часова у току приправничког стажа. Ментор подноси извештај директору о оспособљености приправника за самостално извођење образовно-васпитног рада.

У установи се води: евиденција, у складу са законом, педагошка документација и документација о увођењу у посао приправника наставника, васпитача и стручних сарадника. Педагошка документација, у смислу овог правилника јесте: план рада (годишњи и месечни) и писане припреме за часове наставника, активности васпитача, односно план рада стручног сарадника, и други материјали којима се документује рад ментора и приправника.

Ментор води документацију о: 1) остваривању плана увођења у посао приправника; 2) темама и времену посећених часова, односно активности, 3) запажањима о раду приправника у савладавању програма и његовом напредовању; 4) препорукама за унапређивање образовно-васпитног рада и рад са родитељима; 5) оцени поступања приправника по датим препорукама.

Приправник, осим педагошке документације, води и документацију о: 1) остваривању плана увођења у посао; 2) темама и

времену посећених часова, односно активности; 3) запажањима о свом раду са децом, односно ученицима; 4) препорукама ментора и сопственим идејама за унапређивање свих облика образовно-васпитног рада и рада са родитељима; 5) остваривим облицима стручног усавршавања.

Ова документација је саставни део портфолиа приправника.

Приправник коме престане радни однос у установи пре истека приправничког стажа преноси у другу установу портфолио и мишљење ментора о увођењу у посао до престанка радног односа. Уколико приправник који је у потпуности савладао програм увођења у посао, а коме престане радни однос у установи пре пријављивања за полагање испита за лиценцу, у другу установу преноси: портфолио, мишљење ментора и извештај комисије установе о савладаном програму.

Провера савладаности програма

Провера савладаности програма увођења у посао врши се на српском језику, односно језику на ком наставник, васпитач или стручни сарадник остварује образовно-васпитни рад, у складу са законом. Остварује се најраније након годину дана рада у установи, и то: извођењем и одбраном часа наставника у школи, односно извођењем активности и њеном одбраном у деčјем вртићу, као и приказом и одбраном активности стручног сарадника у установи и васпитача у дому ученика (у даљем тексту: одговарајући облик образовно-васпитног рада). Приправник бира, у сарадњи са ментором, тему облика образовно-васпитног рада.

Комисија за проверу савладаности програма

Проверу савладаности програма врши комисија у школи. Комисију образује директор решењем. Комисију чине најмање три члана, и то: 1) за наставника у школи - директор као председник, члан стручног већа за област предмета и стручни сарадник; 2) за васпитача који остварује предшколски програм у установи и васпитача у школи са домом – директор као председник, члан васпитно-образовног већа, односно педагошког већа и стручни сарадник; 3) за стручног сарадника - директор установе као председник, стручни сарадник установе и представник васпитно-образовног, наставничког или педагошког већа. Ментор не може да буде члан комисије, али има обавезу да присуствује провери савладаности програма. Проверу савладаности програма врши комисија у пуном саставу. Пред комисијом приправник изводи одговарајући облик образовно-васпитног рада. Оцену о савладаности програма даје комисија у писаној форми у виду извештаја. Приликом сачињавања извештаја комисија разматра: извештај ментора, евиденцију приправника о његовом раду, оцену комисије о припреми, извођењу и одбрани одговарајућег облика образовно-васпитног рада.

Извештај комисије садржи: основне податке о приправнику, тему одговарајућег облика образовно-васпитног рада и оцену остварености програма

- "у потпуности савладао програм" или "делимично савладао програм". Када комисија оцени да је приправник делимично савладао програм, даје ментору и приправнику препоруку за даљи рад са роком за поновну проверу савладаности програма. Приправник који у потпуности савлада програм стиче право на полагање испита за лиценцу.

Програм рада волонтера

Програм рада волонтера односиће се на све сегменте образовно-васпитног рада у школи. Волонтери ће имати свог ментора. Ментор волонтера прави програм рада волонтера на основу анализе потреба школе. Волонтер све активности обавља под надзором одређеног ментора. Годишњи и месечне планове рада волонтер израђује у договору са ментором. Волонтер води дневну, месечну и годишњу документацију о свом раду.

21. ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ

Циљ стручног усавршавања је оспособљавање наставника и стручних сарадника за што успешније остваривање и унапређивање образовно- васпитног рада и стицање компетенција потребних за рад.

Задаци:

- Израда личних планова професионалног развоја
- Израда годишњег плана стручног усавршавања за установу
- Похађање семинара, стручних скупова и других облика стручног усавршавања који су акредитовани од стране Министарства –стручно усавршавање ван установе
- Организација, реализација и присуствовање различитим облицима стручног усавршавања на нивоу установе
- Израда годишњих извештаја о реализацији планираног стручног усавршавања и напредовања (појединачних и заједничког).

Закон о основама система образовања и васпитања одређује да су наставници и стручни сарадници дужни да се стално стручно усавршавају.

Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставници и стручни сарадници дефинише структуру стручног усавршавања на годишњем нивоу:

- 64 сати годишње стручног усавршавања и то:
- 44 сата на нивоу установе
- 20 сати акредитованих семинара и стручни скупови

Носиоци активности:

- Директор
- Наставници и стручни сарадници
- Руководилац Тима за професионални развој.

22. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Тим за развој школског програма прати реализацији у квалитет школског програма кроз своје годишње планове рада и предлаже мере заунапређивањена годишњем нивоу које могу бити основа за евентуалне анексе програма.

Оквирни план рада Тима

АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Конституисање актива затекућу годину	Септембар	Избор координатора, подела задужења у тиму	Директор, координатор
Израда програма рада за текућу школску годину.	Септембар	Дефинисање активности, начина реализације, временске динамике и носилаца активности	Координатор, актив.
Упознавање са школским програмом.	Септембар-октобар	Увид у школски програм и анализа садржаја.	Сви чланови актива.
Праћење реализације ШП утекућој школској години. Израда критеријума вредновања остваривања начела за израду школског програма	Континуирано од септембра	Сакупљање података и анализа, формирање евиденције кроз табеле.	Сви чланови актива.
Корекције ШП.	Током године	Анекси у складу са: -Програмима наставе и учења - Законом о основама система образовања и васпитања, -Закон о основном образовању, - Акционим плановима Тима за развојно планирање исамовредновање.	Директор, стручни сарадник, актив, руководиоци стручних већа.
Праћење измена ШП.	Током године	Сакупљање података, анализа, формирање листа.	Сви чланови актива.
Иновирање ШП у складу са потребама у оквиру законскерегулативе.	Током године	Анекси у складу са: -Програмима наставе и учења - Законом о основама система образовања и васпитања, -Закон о основном образовању, - Акционим плановима Тима за развојно планирање исамовредновање.	Стручна већа, актив, стручни сарадник, директор.

Прилози:

- Индивидуални образовни планови
- Програм безбедности и здравља на раду (документ Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини)
- Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
- Годишњи и месечни планови наставника

Председник Школског одбора

М.П.

Директор школе

Сандра Томић

Ивана Стјепановић

